

Pasaba pola Praza do Campo cando me parou Piño, dicíndome: -¡Ai, homi. Q res vir a un viaxe cos AMIGOS DOS CASTIBLOS? Como sei que eses AMIGOS, son máis amigos de comer ben e de mercar cousas que de ver cousas vellas, e con nos viaxes levan sempre unhas miñas almiñas noviñas e xeitosas, pregunteill cara a ónde era o viaxe. Dixo: -Cara a Ajito. Coñidei que me chamaba a min a porque ~~fo~~ un gromista. Pero era verdá. Así que lle pedín que me anotase, pois, pensei que 5.000 pesos non me iban facer máis probe.

Pero isí, sí!... Cando lle fun pagar a don Alijandro os cinco mil pesos ríuseme nos fuciños dicíndome: -¿Seique coidas que vas alquilar un taxi pra ir a Nadela mercar unhos queixos? Pois este vixe cóstache 25.000 pesos.

Dixenlle: -Desanótame, pois a min os cara-jitos non me intresan. Pero él que é unha boa lebre, inda que tén cara de conexo, como conoce a miña debili por certas cousas, díxome, falando en castillano pra chafugarme máis: -Si no quieres venir, lo diegas. Que así nos tocan a los máis millores raciones de vista. Porque te hai aló unas ajipcias, que tienen un acaneo que les zumba e mango y que son tan mansiñas como galinas desas que te vienen a comer a la mano.

Por ver si o do acaneo era verdá, e si as galiñas do Ajito son tan xeitosas como o Cruz decía, tirei de carteira, pouseille os 25.000 pesos, dicíndome pra mín: -¡Adios, que vos vaia ben, cartiños da xatiña que acabo de vender! O Cruz que buse rindo -¡mala centella o fenda!-, polo que pasou, e lles vou contar, nese viaxe:

-¿Acaneo?... ¿Acaneo non faltou! Xa indo no avión, o raio do aparato de en acanearse, unha vez pra enriba, outras pró lado, e tanto brincaba que eu apañei un medo, que debía ser o mesmo que parcián sentir unhos filetes que larpara en Sancho Dián, pois eles iarre do demo que habían de botárseme fora hastra que lles dixen: -¡Aguantade, porra, que si hai que morrer, morreremos xxuntoos! E quedáronse quietinos no estámago.

E aquilo non foi nada en comparanza co que nos pasou nun condanado dun tren. Subínme a él e o Alejandrino Cruz e o Albertiño Lens, convencéronme de que tiña que durmir nunha cama alta. Bueno, ¿cama? O que era, era un poleiro como o das galiñas, que hastra pra subir a él tiña unha escadiña, pero, eso estaba limpa. Deiteime, e iba a prender no sono cando o tren ¡TRAS, PUM, ZAS.. aquilo parciá un tarrimoto, que eu xa non sabía si estaba na cama ou nun argado de peneirar area pró cemento. ¡Non pechei ollo!... Así tiven tempo pra recordar unhas tortillas que parciá que tiñan a iutericia e que, con sólo verlas e non probalas, a doña Celina colleu tal noxo que tiña arcadas como si as quixera botar fóra. Como nonas probará, dixen pra mín: -¿I estará agardando aínda, cando ten xa fillas e netos? Pero non era ese o caso...

No avião e no tren e nos aeroportos, muitos asnalfabetos había. Nin o demo lles entendía o que falaban. As señas entendinas ás veces. Porque unha vez lle din unha pilastra de prepina, que xa me parceu muito dar, dixenlle, pensando que non me entendía: -¡Vaite a onde se manda ~~que~~ ó que é molesto. so!; pero él, agarrando a faldra larga e chea deso mesmo, sorriuse e díxome: -Sankiyú verdé más. Que me dei conta que me quería decir: -R pra usté, muita máis, e da verde...

Porque os homes no Ajito andan con sotanas que lles chegan ós pés, e son tan friolás que andan con unhos trapos enrodelados á cabeza e inda poñen unha bufanda. As mulleres -¡mala chizpa leve a Cruz por enganarme!-, salvo algunha xeitosiña, pero que había que lavar pra saber se a muorén da cara é natural ou é falta de auga, vianse muitas que parcián bocois vestidos, e outras, todas de loito, que sabe o diaño cómo estarían por debaixo... ¡De acaneo e de vir comer á mau, nada, monada! Agora que hai que decir que tamén se vían rapaciñas mui ben feitas, con cariñas guapas e imui redondiñas!

O que me traguía chafugado era que a cada pouco nos facían cubrir unhos papepes, que gracias a Lolita Suárez -¡benia seña a mai que a deul- mos cobría, que eu non adeprendín a saber por qué aqueles xudeus me chamaban a mi Surnome, que é máis un insulto que un xeito de chamar a un home. Agora que o que son é mui cuidadosos dos pasaportes, pois pídenchos a cada paso pra que non te esquezas deles ou os perdas. Hastra chos gardan, por un siascaso.

Cando baixamos do avión, o señor Quintanilla díxome: -¡Ei, tí, O CAIRO!